

ĐỀ HIỂU THÊM THUẬT NGỮ “QUẢN TRỊ QUỐC GIA THEO HƯỚNG HIỆN ĐẠI, HIỆU QUẢ” TRONG VĂN KIẾN ĐẠI HỘI LẦN THỨ XIII CỦA ĐẢNG

PGS.TS. Nguyễn Nguyên Cự*

Khoa Quản lý kinh tế và Xã hội, Trường Đại học Hòa Bình

*Tác giả liên hệ: nncu@daihochoabinnh.edu.vn

Ngày nhận: 15/12/2021

Ngày nhận bản sửa: 17/12/2021

Ngày duyệt đăng: 20/12/2021

Tóm tắt

Lần đầu tiên trong văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam sử dụng thuật ngữ “quản trị quốc gia hiện đại, hiệu quả”. Gần đây, các nhà nghiên cứu và quản lý đã có nhiều bài viết đề cập đến vấn đề trên. Bài viết này dựa trên cơ sở phân tích các tài liệu để giúp hiểu rõ hơn bản chất thuật ngữ “quản trị quốc gia”, “xây dựng nền quản trị quốc gia hiện đại, hiệu quả”; nêu ra những vấn đề cần quan tâm trong việc xây dựng nền quản trị quốc gia hiện đại hiệu quả.

Từ khóa: “Quản trị quốc gia”, “xây dựng nền quản trị quốc gia hiện đại hiệu quả”

Further explore the term “national governance towards modern and effective direction” in the document of the 13th Congress of the Communist Party of Vietnam

Abstract

For the first time in the document of the XIII Congress of the Communist Party of Vietnam, the term “effective modern national governance” has been used. Recently, researchers and managers have published many articles on this issue. This article, on the base of desk-review, aims to better clarify the nature of the terms “national governance”, “building a modern and effective national governance”, to highlight the issues requiring attentions in building an effective modern national governance.

Keywords: “National governance”, “building modern and effective national governance”

Đặt vấn đề

Lần đầu tiên, tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam, thuật ngữ “quản trị quốc gia” được sử dụng trong các văn kiện Đại hội. Trong *Báo cáo chính trị*, phần “Những nhiệm vụ trọng tâm và đột phá chiến lược của nhiệm kỳ Đại hội XIII”, Đảng chủ trương: “Đổi mới quản trị quốc gia theo hướng hiện đại, hiệu quả” [1]. Thuật ngữ này cũng được sử dụng trong *Báo cáo đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ kinh tế-xã hội 05 năm 2016-2020* phần “Bài học kinh nghiệm”; trong *Phương hướng nhiệm vụ kinh tế-xã hội 5 năm 2021-2025*; trong *Chiến lược phát triển kinh tế xã hội giai đoạn 2021-2030* [2] và trong *Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*.

Gần đây, các nhà nghiên cứu và quản lý đã có nhiều bài viết đề cập đến thuật ngữ “quản trị quốc gia”. Tuy nhiên, lâu nay, chúng ta thường quen với việc sử dụng các thuật

ngữ với ý niệm chung về quản trị như quản trị doanh nghiệp; quản trị đô thị; quản trị rủi ro... và sự phân biệt giữa quản trị với quản lý cũng chưa thật rõ ràng. Do đó, bài viết này dựa trên cơ sở phân tích các tài liệu để giúp hiểu rõ hơn bản chất thuật ngữ “quản trị quốc gia”, chỉ ra những vấn đề cần quan tâm trong việc thực hiện một trong những đột phá chiến lược là “Đổi mới quản trị quốc gia theo hướng hiện đại, hiệu quả” như tinh thần Đại hội XIII của Đảng.

1. Quản trị quốc gia

Về bản chất, quản trị quốc gia chính là quá trình ra quyết định và tổ chức thực hiện quyết định để quản lý quốc gia, giải quyết các vấn đề chính trị, kinh tế-xã hội ở một quốc gia. Ngân hàng Thế giới (WB) xem quản trị quốc gia là “...cách thức thực thi quyền lực trong việc quản lý nguồn lực kinh tế và xã hội của một quốc gia vì sự phát triển” [3]. Chương trình Phát triển Liên Hợp quốc (UNDP) định

nghĩa quản trị quốc gia là “việc thực thi quyền lực chính trị, hành chính, kinh tế để quản lý các vấn đề của quốc gia ở mọi cấp độ. Nó bao gồm các cơ chế, quy trình và thiết chế mà thông qua đó, các công dân, các nhóm biểu thị sự quan tâm và thực hiện các quyền hợp pháp, các nghĩa vụ của mình, cũng như cho thấy sự khác biệt của họ” [4].

Về mặt lịch sử, “quản trị quốc gia” không phải là một thuật ngữ mới, mà đã được đề cập từ lâu trên thế giới. Mặc dù vậy, khái niệm quản trị quốc gia mới chỉ được quan tâm đặc biệt và thảo luận rộng rãi trên thế giới trong vài ba thập kỷ gần đây, và dần được dùng thay thế cho thuật ngữ quản lý Nhà nước mà trong đó Nhà nước là vị trí gần như duy nhất và thiên về áp dụng các biện pháp có tính áp đặt để quản lý xã hội.

Với sự nổi lên của tư duy quản trị quốc gia trong thời gian gần đây, bên cạnh hệ thống hành chính và các cơ chế thị trường, các nhà lãnh đạo quốc gia sẽ có thêm mạng lưới các chủ thể đa dạng để có thể huy động họ tham gia các hoạt động quản trị. Trong mỗi hệ thống quản trị, chính quyền sẽ hoạt động như một nhà điều phối sự khác biệt về mong đợi và lợi ích của các chủ thể đa dạng. Bởi thế, việc tôn trọng và xây dựng mối quan hệ hợp tác giữa các chủ thể, giải quyết hài hòa các lợi ích, hướng đến và hiện thực hóa các giá trị cùng được chia sẻ bởi các chủ thể là nhu cầu tất yếu. Trên thực tế, cũng cho thấy những giới hạn về khả năng và nguồn lực của Nhà nước trong việc giải quyết các vấn đề của xã hội. Bởi thế, chúng ta cũng đang chứng kiến sự tham gia ngày càng tích cực của doanh nghiệp, tổ chức xã hội, và cá nhân công dân, sát cánh cùng chính quyền để giải quyết các vấn đề mang tính tập thể. Các hệ thống quản trị đòi hỏi chính quyền phải dần thích ứng được với vai trò điều phối sự khác biệt về mong đợi và lợi ích của các chủ thể quản trị. Cũng có nghĩa, chính quyền không thể dễ dàng áp đặt ý chí của mình cho các bên liên quan như trong mô hình quản lý Nhà nước truyền thống.

Việc chuyển từ việc sử dụng thuật ngữ “quản lý nhà nước” sang “quản trị quốc gia” trong hoạt động của Nhà nước được khá nhiều học giả phân tích, trong đó hầu hết cho rằng đây là xu hướng của thế kỷ 21 và phản ánh sự thay đổi lớn trong nhận thức và cách thức

thực thi quyền lực chính trị ở các quốc gia. Sự chuyển đổi này cho thấy vai trò của Nhà nước trong thế kỷ 21 đang và sẽ thay đổi và dần hình thành nền quản trị quốc gia mới phù hợp.

Khái quát lại, thuật ngữ “quản trị quốc gia” đề cập đến các hoạt động đối nội và đối ngoại của một quốc gia, bao gồm tất cả các hoạt động nhằm “chèo lái” con thuyền đất nước đến mục tiêu chung. Tuy nhiên, tùy thuộc vào trình độ phát triển cũng như đặc thù, bối cảnh, mỗi quốc gia có thể theo đuổi những triết lý và mô hình khác nhau trong việc xây dựng nền quản trị quốc gia. Lịch sử thế giới cho thấy, các quốc gia phương Tây với các nền quản trị dân chủ, đặc trưng là phân tán quyền lực có thể quản trị quốc gia thành công. Tuy nhiên, sự phát triển thần kỳ gần đây tại nhiều quốc gia khu vực Đông Á lại luôn gắn liền với các mô hình tập trung quyền lực. Cũng vì thế, từ những năm 2000 trở lại đây, hướng tiếp cận “quản trị quốc gia tốt” trở thành một lựa chọn cho việc định hướng xây dựng các nền quản trị quốc gia. Nền quản trị quốc gia tốt đòi hỏi phải có các nhà lãnh đạo chính trị có thể thúc đẩy các tầm nhìn chiến lược và sự đồng thuận rộng rãi đối với các chính sách và quy trình cần thiết để hướng đến hòa bình, sự ổn định, và phát triển.

2. Xây dựng nền quản trị quốc gia hiện đại

Xây dựng và hoàn thiện nền quản trị quốc gia hiện đại, hoạt động hiệu lực, hiệu quả luôn là yêu cầu đặt ra trong xây dựng Nhà nước pháp quyền của mọi quốc gia trên thế giới. Điều này tùy thuộc vào năng lực, tính chuyên nghiệp, đồng bộ của bộ máy công quyền; chất lượng và hiệu quả của hệ thống luật pháp; ý thức pháp luật của người dân; môi trường dân chủ, minh bạch trong xã hội; trình độ dân trí, kết cấu hạ tầng khoa học và công nghệ; đặc điểm văn hóa, tính ổn định chính trị của mỗi quốc gia, dân tộc; và tác động của các nhân tố bên ngoài. Do vậy, đặc điểm, sự vận hành của bộ máy công quyền, nền quản trị quốc gia ở từng nước là khác nhau, không có một mô hình áp dụng cho tất cả. Tuy nhiên, các đặc trưng cơ bản của quản trị quốc gia hiện đại (quản trị nhà nước tốt) được các tổ chức quốc tế như Chương trình Phát triển của Liên Hợp quốc (UNDP), Ngân hàng Thế giới (WB), Hiệp hội Phát triển quốc tế (IDA), Tổ chức Phát triển Công nghiệp Liên Hợp quốc (UNIDO) cho rằng, nền quản trị quốc gia hiện

đại là: Bảo đảm sự tham gia của người dân; sự công bằng của luật pháp; tính minh bạch; đáp ứng mọi bên có liên quan; hướng tới sự đồng thuận; bình đẳng; hiệu lực và hiệu quả; trách nhiệm giải trình; tầm nhìn chiến lược.

Có thể khái quát sáu đặc trưng cơ bản, hay chuẩn mực chung của nền quản trị quốc gia hiện đại là: (i) *Tính pháp quyền trong thực hiện quyền lực công*. Điều này không chỉ trong ban hành chính sách, mà trong cả quá trình thực hiện chính sách đều phải tuân thủ pháp luật, các cơ quan công quyền không thể ban hành các quyết định vượt phạm vi, thẩm quyền được pháp luật quy định; (ii) *Tính minh bạch*. Trong ban hành, thực thi chính sách và các quyết định hành chính, các đối tượng chịu tác động của chính sách phải được biết, được tham gia, người dân được thông tin, thậm chí giám sát cả quá trình ban hành và thực thi chính sách; (iii) *Trách nhiệm giải trình*. Các cơ quan công quyền khi ban hành chính sách phải có trách nhiệm giải trình về mục đích ban hành, tác động xã hội của chính sách; đồng thời, phải chịu trách nhiệm về hậu quả của chính sách theo đúng thẩm quyền; (iv) *Sự tham gia của người dân vào quá trình hoạch định và thực thi chính sách*. Theo đó, người dân phải được cung cấp thông tin, được tạo điều kiện để đóng góp, thể hiện quan điểm của mình trong quá trình hoạch định và thực thi chính sách; đặc biệt, trong một số trường hợp, người dân được trực tiếp tham gia vào quá trình ban hành chính sách; (v) *Công bằng và không loại trừ*. Đây là đặc điểm mang tính tiến bộ, tích cực của chế độ xã hội, khi mà lợi ích của mọi người dân, các nhóm xã hội được cân bằng và coi trọng như nhau trong quá trình ban hành và thực thi chính sách, không ai bị bỏ lại phía sau; đặc biệt, nhóm người yếu thế phải có cơ hội, tiếng nói tham gia vào quá trình quản trị; (vi) *Nhanh nhạy, phản ứng tương thích, kịp thời*. Đây là đặc điểm phản ánh hiệu lực, hiệu quả của nền quản trị công, theo đó, các cơ quan công quyền phải phát hiện nhanh, sớm các vấn đề phát sinh và có phản ứng kịp thời, phù hợp để bảo vệ lợi ích của người dân, đất nước và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia trong bối cảnh toàn cầu hóa. Ngoài ra, các đặc trưng khác, như tầm nhìn chiến lược, phòng, chống tham nhũng... là những dấu hiệu phát sinh, là hệ quả khi thực hiện tốt các đặc điểm chính nêu trên. Những

đặc trưng trên về cơ bản cũng phù hợp với thuật ngữ quản trị quốc gia tốt.

Đặc trưng nền quản trị quốc gia ở từng nước tuy có khác nhau, nhưng tính hiện đại, hoạt động hiệu lực, hiệu quả của nền quản trị vẫn có thể đo lường ở một số dấu hiệu cơ bản chung. Theo Ngân hàng Thế giới (WB), có sáu chỉ số để đánh giá chất lượng quản trị quốc gia, bao gồm: vai trò, tiếng nói của người dân và trách nhiệm giải trình; sự ổn định về chính trị và xã hội phi bạo lực; hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Chính phủ; chất lượng của các văn bản, quy định của pháp luật; thượng tôn pháp luật; kiểm soát tham nhũng. Theo đó, để quản trị tốt cần có ba yếu tố là: (i) Cơ chế kiểm soát quyền lực hay các quy tắc hạn chế sự lạm quyền trong bộ máy công quyền; (ii) Sự phản hồi ý kiến của người dân và xã hội về hiệu lực, hiệu quả hoạt động của nền quản trị quốc gia; (iii) Có môi trường cạnh tranh bình đẳng.

Tính công khai, minh bạch là dấu hiệu căn bản, không thể thiếu trong nền quản trị quốc gia hiện đại, điều này không chỉ bảo đảm cho bộ máy công quyền vận hành hiệu quả, cơ chế giám sát phát huy được tác dụng, mà qua đó, các nguồn lực xã hội được huy động và sử dụng có hiệu quả.

3. Quản trị quốc gia ở Việt Nam

Lâu nay, ở Việt Nam thường quen với thuật ngữ quản lý nhà nước, thuật ngữ quản trị quốc gia, quản trị quốc gia tốt còn mới mẻ với nhiều người. Từ cuối thập kỷ 1990, thuật ngữ quản trị quốc gia, quản trị quốc gia tốt mới bắt đầu được đề cập ở Việt Nam, chủ yếu qua các tài liệu của các cơ quan Liên Hợp quốc như Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (UNDP) hay Ngân hàng Thế giới (WB).

Mặc dù vậy, sau đổi mới, đặc biệt là 10 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011), do tác động của toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, quản lý nhà nước ở Việt Nam đã liên tục có những thay đổi sâu rộng theo hướng quản trị. Sự thay đổi này diễn ra ở tất cả các phương diện, gắn với tất cả các nguyên tắc của quản trị quốc gia tốt. Việc xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa có bước phát triển mới. Nội dung, phương thức quản lý nhà nước từng bước được điều chỉnh phù hợp hơn với yêu cầu phát triển đất nước và thông lệ

quốc tế. Hệ thống pháp luật và thực thi pháp luật được hoàn thiện một bước cơ bản. Cơ chế phân công, phối hợp và kiểm soát quyền lực giữa các cơ quan Nhà nước trong việc thực hiện các quyền lập pháp, hành pháp và tư pháp ngày càng rõ hơn và có chuyển biến tích cực. Bộ máy Nhà nước bước đầu được sắp xếp lại theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Cải cách hành chính của bộ máy Nhà nước được đẩy mạnh; bảo đảm sự tham gia của người dân vào quản lý xã hội; bảo đảm tính công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình của các cơ quan Nhà nước; bảo đảm sự bình đẳng của các chủ thể trong xã hội và hỗ trợ các nhóm dễ bị tổn thương; bảo đảm tính kịp thời, hiệu lực, hiệu quả và sự đồng thuận xã hội trong việc hoạch định và tổ chức thực thi các chính sách, pháp luật của Nhà nước, bảo vệ tốt hơn lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân; tôn trọng, bảo vệ, bảo đảm quyền con người, quyền công dân.

Tuy nhiên, quản trị quốc gia hiện nay ở nước ta vẫn còn những hạn chế nhất định. Mức độ hạn chế khác nhau trong từng lĩnh vực, tuy nhiên, xét tổng quát, có thể thấy rằng cần có biện pháp thúc đẩy thực hiện tất cả nguyên tắc của quản trị quốc gia tốt ở Việt Nam. Đây là một yêu cầu cấp thiết bởi lẽ quản trị quốc gia tốt gắn liền với quá trình toàn cầu hoá; hầu hết các nguyên tắc của quản trị quốc gia tốt đồng thời là những “luật chơi” trong “sân chơi” toàn cầu hoá, vì thế nếu không thúc đẩy quản trị quốc gia tốt thì không thể hội nhập quốc tế sâu rộng. Mặt khác, nhận thức và ý thức của người dân Việt Nam hiện nay đã thay đổi rất nhiều so với trước đây. Yêu cầu của người dân về dân chủ, pháp quyền, nhân quyền, bình đẳng xã hội, về tính minh bạch, trách nhiệm giải trình và hiệu quả hoạt động của bộ máy Nhà nước đã tăng lên và ngày càng cao hơn; trong khi đó, cùng với sự phát triển hết sức nhanh chóng của công nghệ thông tin, những cơ hội hay điều kiện cho sự tham gia của người dân vào quản trị quốc gia đã trở nên dễ dàng, thuận lợi hơn bao giờ hết. Tất cả tạo ra áp lực rất lớn phải chuyển đổi mô hình từ quản lý Nhà nước truyền thống sang quản trị theo những nguyên tắc của quản trị quốc gia hiện đại. Bên cạnh đó, việc thực hiện phân cấp, phân quyền giữa Trung ương và địa phương chưa thật đồng bộ, triệt để, chưa phát

huy được hết vai trò, trách nhiệm, sự chủ động của cấp cơ sở, đặc biệt là trong lĩnh vực kinh tế, quản lý nguồn lực, chống tham nhũng, tiêu cực. Trách nhiệm giải trình của các cơ quan trong bộ máy Nhà nước trước nhân dân có nơi còn mang tính hình thức.

Tiếp tục những thành tựu trong xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và khắc phục những tồn tại, chiến lược phát triển kinh tế-xã hội 10 năm 2021-2030 của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII nhấn mạnh đột phá chiến lược: “Đổi mới quản trị quốc gia theo hướng hiện đại, nhất là quản lý phát triển và quản lý xã hội. Xây dựng bộ máy Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa tinh gọn, hiệu lực và hiệu quả; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền bảo đảm quản lý thống nhất, phát huy tính chủ động, sáng tạo và trách nhiệm của các cấp, các ngành”. Bối cảnh đất nước hiện nay giúp chúng ta có thể hiểu đúng đắn hơn sự xuất hiện của thuật ngữ “quản trị quốc gia” trong văn kiện Đại hội XIII. Trong xã hội hiện đại, những giới hạn về khả năng và nguồn lực của Nhà nước trong việc giải quyết các vấn đề chung của xã hội khiến cho sự hợp tác với các chủ thể ngoài Nhà nước là xu hướng tất yếu. Thực tế này cũng phù hợp với chủ trương nhất quán của Đảng Cộng sản Việt Nam về đổi mới hệ thống chính trị-hành chính theo hướng tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Do đó, thuật ngữ “quản trị quốc gia” không phủ định thuật ngữ “quản lý Nhà nước”. Ngược lại, hai thuật ngữ này bổ sung cho nhau trong giải quyết những vấn đề thực tiễn hiện nay.

Để xây dựng và hoàn thiện nền quản trị quốc gia hiện đại, hiệu lực, hiệu quả ở Việt Nam trong giai đoạn mới, cần đặc biệt quan tâm giải quyết các vấn đề cơ bản sau:

Một là, nghiên cứu, đưa ra cách tiếp cận lý thuyết và mô hình quản trị quốc gia, vừa phù hợp với những đặc thù truyền thống và hiện tại của Việt Nam, vừa dung hòa được lợi ích của Nhà nước và các chủ thể ngoài Nhà nước tham gia vào quá trình thực hiện mục tiêu chung, vừa đón được xu hướng vận động của thế giới. Thực tế cho thấy không có mô hình quản trị quốc gia có thể dùng chung cho tất cả các nước, mà từng quốc gia tùy thuộc vào trình độ phát triển, đặc điểm, nguồn lực, mục tiêu, văn hoá xây dựng mô hình quản trị quốc gia tốt của mình theo các chuẩn mực

quốc tế, theo mô hình quản trị quốc gia hiện đại trong điều kiện cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Nghiên cứu, phân tích các tiêu chí cụ thể dựa trên bộ tiêu chí quốc tế có thể đo lường được và phù hợp với thực tiễn Việt Nam.

Hai là, xây dựng nền quản trị quốc gia hiện đại, hiệu lực, hiệu quả phải được gắn liền với quá trình xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Nhà nước theo hướng kiến tạo phát triển, liêm chính, hành động. Xác định rõ hơn vai trò, vị trí, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của các cơ quan nhà nước trong việc thực hiện các quyền lập pháp, hành pháp, tư pháp trên cơ sở bảo đảm quyền lực Nhà nước là thống nhất. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, xác định rõ trách nhiệm giữa Chính phủ với các Bộ, ngành; giữa Chính phủ, các Bộ, ngành với chính quyền địa phương, bảo đảm quản lý Nhà nước thống nhất, đồng thời phát huy vai trò chủ động, sáng tạo, tinh thần trách nhiệm của từng cấp, từng ngành, từng địa phương. Xây dựng và hoàn thiện cơ chế để người dân tham gia đầy đủ hơn vào quá trình hoạch định và thực hiện chính sách.

Ba là, tiếp tục hoàn thiện ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, xây dựng hệ thống pháp luật đầy đủ, đồng bộ, công khai, minh bạch, ổn định. Xây dựng nền tư pháp Việt Nam chuyên nghiệp, hiện đại làm tốt chức năng bảo vệ công lý, bảo vệ quyền

con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của tổ chức, cá nhân tham gia vào quá trình quản trị quốc gia. Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục pháp luật, bảo đảm để pháp luật được nhận thức và thực hiện đầy đủ trên thực tế. Chủ động tiếp cận gần hơn với pháp luật, tiêu chí quốc tế, những chuẩn mực về nền quản trị quốc gia hiện đại, phù hợp với thực tiễn Việt Nam trong quá trình hội nhập.

Bốn là, quản trị quốc gia hiện đại, hiệu quả thành công hay không suy cho cùng vẫn là yếu tố con người. Vì vậy, cần tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có đủ phẩm chất, năng lực phục vụ nhân dân và sự phát triển của đất nước, có cơ chế lựa chọn, đào tạo, thu hút, trọng dụng nhân tài, khuyến khích, bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, có chính sách đãi ngộ, tạo môi trường cạnh tranh bình đẳng, có cơ chế sàng lọc thay thế cán bộ không đủ phẩm chất và năng lực phục vụ.

Năm là, đẩy mạnh thực hiện Chính phủ điện tử, hướng tới Chính phủ số, tăng cường tính minh bạch, tạo thuận lợi hơn cho người dân trong giao dịch với cơ quan Nhà nước và tiếp cận dịch vụ công. Phát triển kết cấu hạ tầng đồng bộ, trong đó, chú trọng phát triển hạ tầng thông tin, viễn thông, tạo nền tảng chuyển đổi số quốc gia, từng bước phát triển kinh tế số, xã hội số.

Tài liệu tham khảo

- [1], [2] Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc Đảng Cộng sản Việt Nam, NXB Chính trị Quốc gia, tập 1, trang 203, trang 220.
- [3]. World Bank (2006), *Making PRSP Inclusive*, <http://siteresources.worldbank.org/DISABILITY/Resources/2806581172608138489/MakingPRSPInclusive.pdf>
- [4]. UNDP (1997), *Governance & Sustainable Human Development. A UNDP Policy Document*, tại www.undp.org/.../undp/.../Democratic%20Governance/Di...
- [5]. TS. Nguyễn Văn Đáng, *Xây dựng nền quản trị quốc gia theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng*, Trang thông tin điện tử Hội đồng lý luận Trung ương.
- [6]. PGS.TS. Phan Mạnh Linh, *Xây dựng và hoàn thiện nền quản trị quốc gia hiện đại hoạt động hiệu lực, hiệu quả ở Việt Nam*, <https://tapchiconsan.org.vn>
- [7]. PGS.TS. Nguyễn Văn Thu, *Quản trị nhà nước tốt và những vấn đề đặt ra đối với quản lý nhà nước ở Việt Nam*. <https://snv.bacgiang.gov.vn>.